

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM

2017-10-23

Meddelad i Stockholm

Mål nr

13603-17

SÖKANDE

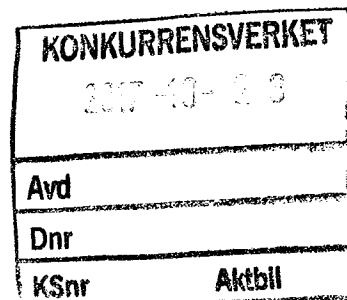
Skandinaviska Bemanningspoolen AB, 556812-3235
Drottninggatan 29
411 14 Göteborg

MOTPART

SKL Kommentus Inköpscentral AB, 556819-4798
117 99 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 870387

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

SKL Kommentus Inköpscentral AB (SKI) genomför en upphandling av ”Bemannings tjänster till skolverksamhet STIC 2016” inom fyra olika tjänsteområden, som också utgör fyra olika anbudsområden. Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt 15 kap. 3 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. SKI beslutade i tilldelningsbeslut den 2 juni 2017 att ingå ramavtal avseende tjänsteområde B med fem andra leverantörer än Skandinaviska Bemanningsspoolen AB.

Skandinaviska Bemanningsspoolen AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering ska genomföras där bolaget får fulla poäng för fiktivt fall 1 för avtalsområde B och därmed får ett prisavdrag på 4 500 kr. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Yrkandet hänvisar till ett av de fyra utvärderingskriterierna, avvikelse och klagomålshantering, och hur redovisningen och bedömningen av detta felbedömts enligt presenterade kriterier. Den arbetsbeskrivning som bolaget lämnat in uppfyller de bedömningsgrunder som finns presenterade och bedömningen som SKI har gjort är rent felaktig. Det står bl.a. i förfrågningsunderlaget att arbetsbeskrivningen ska vara övergripande. Arbetsbeskrivningen ska därmed kunna appliceras på liknande riktiga eller fiktiva fall och inte ensidigt presentera en direkt lösning på reklamationen. Bolaget menar att de lösningsalternativ som lämnats in klart visar förståelse för kundens behov av att erbjuda lösningar som passar specifikt för kunden. De kan inte heller anses vara ineffektiva. Eftersom den felaktiga bedömningen av den presenterade arbetsbeskrivningen har genererat ett prisavdrag på totalt 2 800 kr och inte maximala 4 500 kr har bolaget rangordnats på plats sex. Hade fullt prisavdrag erhållits hade bolaget placerats på plats fem i rangordningen. Bolaget har därmed lidit skada.

SKI bestrider bifall till bolagets ansökan och anför bl.a. följande. Av förfrågningsmaterialet framgår att SKI skulle bedöma i vilken omfattning anbudsgivarens arbetsätt eller arbetsrutiner bidrar till en förbättrad kvalitet i klagomåls- och avvikelshanteringen när uppdrag utförs. SKI har utformat utvärderingskriterierna på ett sätt som är lämpligt för upphandlingen och det framtida avtalet. Syftet med att efterfråga lösningar på fiktiva fall i upphandlingen var att SKI och bedömningsgruppen skulle få en uppfattning om vilken kvalitet som leverantören erbjuder vid utförande av uppdrag och således säkra att avropande myndigheter får tillgång till effektiva och kvalitativa tjänster under avtalstiden. Det framgår klart och tydligt av de ställda frågorna i förfrågningsunderlaget att leverantören förväntas lämna ett förslag på lösning för det första respektive det andra fiktiva fallet och inte ange ett generellt eller övergripande arbetsätt som leverantören arbetar utifrån. Det får också anses tydligt att det är leverantörens föreslagna lösning på problemet i fallet som efterfrågas. Med formuleringen att arbetsbeskrivningen skulle vara övergripande avses att leverantörens beskrivning inte ska omfatta redogörelser på flera tiotal sidor och alltför intrikata och onödiga detaljer. Av bedömningsgrunden ”kommunikation och kvalitet” i förfrågningsunderlaget framgår vidare att det vid bedömningen läggs särskild vikt vid att det föreslagna arbetsättet inte ålägger verksamheten någon administrativ börda eller att verksamheten involveras mer än nödvändigt, samt att den föreslagna kommunikationen med verksamheten är effektiv. SKI:s bedömning av bolagets arbetsbeskrivning är därför korrekt och bolaget kan inte anses ha lidit skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upp-

handlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU (jfr RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU. Rätten kan då endast besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

En upphandlande myndighet har långtgående frihet att bestämma hur förfrågningsunderlaget utformas under förutsättning att detta inte strider mot LOU:s bestämmelser eller de gemenskapsrättsliga principerna som bär upp lagen. Av RÅ 2002 ref. 50 framgår dock att förfrågningsunderlaget måste vara så klart och tydligt att en leverantör kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse.

Bolaget har gjort gällande att dess arbetsbeskrivning felbedömts och i sin argumentation bland annat hänvisat till tolkningen av förfrågningsunderlaget. Någon närmare redogörelse för på vilket sätt SKI:s bedömning av arbetsbeskrivningen skulle vara i strid med LOU och de gemenskapsrättsliga principerna har dock inte angetts.

Förvaltningsrätten anser att det utifrån förfrågningsunderlaget är tydligt vad SKI tillmäter betydelse i upphandlingen. Under utvärderingskriterium 3, klagomåls- och avvikelshantering, framgår bland annat att anbudsgivarna har möjlighet att erhålla mervärde om de inkommer med en redogörelse

avseende det arbetssätt som leverantören erbjuder, kopplat till två fiktiva fall. I underlaget anges även de frågor som ska besvaras i nämnda redogörelse samt de bedömningsgrunder som SKI kommer att utvärdera arbetsbeskrivningen utifrån. Förvaltningsrätten noterar att det vid en utvärdering av nu aktuellt slag är oundvikligt att bedömningen till viss del blir skönsmässig. Med hänsyn till upphandlingsföremålets karaktär kan det dock inte anses strida mot de upphandlingsrättsliga principerna om lika-behandling med denna typ av utvärdering av anbudsgivarens arbetsbeskrivning. Mot bakgrund av ovanstående anser förvaltningsrätten att bolaget inte har visat att kommunen har utfört upphandlingen i strid med bestämmelserna i LOU eller någon av de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna för offentlig upphandling. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Ulrika Melin
Chefsrådman

Förvaltningsrättsnotarien Matilda Ericson har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

